DAY — 05 SEAT NUMBER | | | | | | |

2025 | II | 15 | 1100 | J-281 | (K)

# ORGANISATION OF COMMERCE AND MANAGEMENT (51)

Time : 3 Hrs. (4 Pages) Max. Marks : 80

*ಸೂಚನೆ : (1) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.*

*(2) ಬಲಬದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದು.*

*(3) ಎಡಬದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕ್ರಮಾಂಕ ತೋರಿಸುವದು.*

*(4) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ಹೊಸ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬೇಕು.*

**ಪ್ರ. 1. (ಅ)** ಬಿಟ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರ್ಯಾಯ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯ ಪುನ: ಬರೆಯಿರಿ : (5) **[20]**

**(1)** ..... ಇವರನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಜನಕ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವದು.

(ಅ) ಹೇನ್ರಿ ಫೇಯಾಲ (ಬ) ಎಫ್.ಡಬ್ಲು. ಟೇಲರ

(ಕ) ಫಿಲಿಪ್ ಕೊಟಲರ್

**(2)** ..... ಸಮಯದ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವದು.

(ಅ) ದಾಸ್ತಾನು (ಬ) ಸಾರಿಗೆ

(ಕ) ಸಂದೇಶವಾಹನ

**(3)** ವ್ಯವಸಾಯಿಕದಾರನು ಸಮಾಜದ ..... ಇರುವನು.

(ಅ) ಪ್ರತಿನಿಧಿ (ಬ) ಸದಸ್ಯ (ಕ) ವಿಶ್ವಸ್ಥ

**(4)** ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಈ ಸಂಜ್ಞೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ..... ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ ಈ ಶಬ್ದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

(ಅ) ಫ್ರೆಂಚ (ಬ) ಲ್ಯಾಟಿನ್ (ಕ) ಇಟಾಲಿಯನ್

(5) ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ತತ್ವ..... ವಿಮೆಗೆ ಅನ್ವಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಅ) ಜೀವ (ಬ) ಸಾಗರ

(ಕ) ಅಗ್ನಿ

**(ಬ)** ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಶಬ್ದ, ಶಬ್ದಸಮೂಹ ಅಥವಾ ಸಂಜ್ಞೆ ಸೂಚಿಸಿರಿ : (5)

(1) ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ವೇತನದೊಂದಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಗದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವದು.

(2) ಆನ್‌ಲಾಯಿನ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಹಂತ / ಮೊದಲಿನ ಹಾದಿ.

(3) ಲಾಭದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವ ಕೃತಿ.

(4) ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಉಪಭೋಗದಾರ.

(5) ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ /ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಠ ಹೆಸರು ಕೊಡುವದು.

**(ಕ)** ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಬರೆಯಿರಿ : (5)

(1) ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

(2) ಇ-ವ್ಯವಸಾಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

(3) ವ್ಯವಸಾಯ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಆಗಿದೆ.

(4) ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ ಉತ್ಪಾದಕನಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವದು.

(5) ವಾಯು ಸಾರಿಗೆ ಇದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಸಾರಿಗೆ ಆಗಿದೆ.

**(ಡ)** ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರದ ಶಬ್ದ ಗುರುತಿಸಿರಿ : (5)

(1) ಜಿಲ್ಲಾ ಆಯೋಗ, ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗ, ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ

(2) ನಭಾರ್ಡ, ಆರ್.ಬಿ.ಆಯ್., ಸಿಡಬಿ, ಎಕ್ಸಿಮ್

(3) ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ, ಆಧಾರ ಕಾರ್ಡ, ಎ.ಟಿ.ಎಮ್. ಕಾರ್ಡ

(4) ಬರವಣಿಗೆ, ಯೋಜನೆ, ಸಂಘಟನೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ

(5) ಬೆಲೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಬಡತ್ತಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ

**ಪ್ರ.2. ಕೆಳಗಿನ ಸಂಜ್ಞೆ /ಸಂಕಲ್ಪನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ (ಬೇಕಾದ 4ಕ್ಕೆ ) :** **[8]**

(1) ಹಾಲಚಾಲ ಅಧ್ಯಯನ
(2) ನಿಯಂತ್ರಣ
(3) ತೆರಿಗೆವುಳ್ಳ ಉಗ್ರಾಣ
(4) ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣ
(5) ಇ-ಮೇಲ್
(6) ಸಮನ್ವಯ

**ಪ್ರ.3. ಕೆಳಗಿನ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ (ಬೇಕಾದ 2ಕ್ಕೆ ):** **[6]**

(1) ಶ್ರೀ ಶರದ ಇವನು ವಾಣಿಜೋದ್ಯಮಿ ಇರುವನು. ಪೂನಾ ಮತ್ತು ನಾಶಿಕದಲ್ಲಿ ಇವನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇರುವವು. ಶ್ರೀ ಶರದ ಇವನು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿಕ ಆಗಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ 5 ಮತ್ತು 8 ವರ್ಷದ ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇರುವರು :
   (ಅ) ಶ್ರೀ ಶರದ ಇವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಜೀವ ವಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?
   (ಬ) ಶ್ರೀ ಶರದ ಇವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಗರ ವಿಮೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ?
   (ಕ) ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶರದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ?

(2) ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಇವರು ಧನಾದೇಶದ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಕ್ಷಮ ಇವರು (ಫಂಡ ಟ್ರಾನ್ಸಫರ) ನಿಧಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು :
   (ಅ) ಯಾರ ಹಣ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬೇಗನೇ ಕೊಡಲಾಗುವದು ?
   (ಬ) ಯಾರ ಹಣ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದು ಪಾರಂಪರಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ?
   (ಕ ) ಯಾರ ಹಣ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದು ಇ-ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಂಬಂಧ ಇರುವದು ?

(3) ಬಣ್ಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಎಷ್ಟೋವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡದ ವಿಷಕಾರಿ ಸ್ವರೂಪದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿರುತ್ತವೆ :
   (ಅ) ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯಾವ ಸ್ವರೂಪದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದೆ ?
   (ಬ) ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರದೂಷಣೆ ಮಾಡುವದು ?
   (ಕ ) ಬಣ್ಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮದ ಉಪಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.

**ಪ್ರ.4. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ (ಬೇಕಾದ 3ಕ್ಕೆ) :** **[12]**

(1) ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಾರಿಗೆ

(2) ಜೀವ ವಿಮೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ವಿಮೆ

(3) ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ

(4) ಜಿಲ್ಲಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗ

**ಪ್ರ.5. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ (ಬೇಕಾದ 2ಕ್ಕೆ ) :** **[8]**

(1) ಹೇನ್ರಿ ಫೇಯಾಲ ಇವರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವ ವಿವರಿಸಿರಿ.

(2) ಗ್ರಾಹಕನ ಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(3) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

**ಪ್ರ.6. ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಕಾರಣ ವಿವರಿಸಿರಿ (ಬೇಕಾದ 2ಕ್ಕೆ ) :** **[8]**

(1) ಸಂಘಟನೆ ಇದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

(2) ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

(3) ಪಾರಂಪರಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಿಂತ ಇ-ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಡುವದು ಸರಳವಾಗಿದೆ.

(4) ಸಮಾಜವು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪೇಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

**ಪ್ರ.7. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ (ಬೇಕಾದ 2 ಕ್ಕೆ ) :** **[10]**

(1) ಉದ್ದಿಮೆದಾರನ ಕಾರ್ಯ ವಿವರಿಸಿರಿ.

(2) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿರಿ.

(3) ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ತತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ವಿವರಿಸಿರಿ.

**ಪ್ರ.8. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ (ಬೇಕಾದ 1ಕ್ಕೆ ) :** **[8]**

(1) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂದರೇನು ? ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಿಶ್ರಣದ 7 Ps ವಿವರಿಸಿರಿ.

(2) ಬ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು ? ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

◆◆◆